

American Chamber of Commerce in Moldova

fighting for your business

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova", nr. 3678, cod fiscal 1009620002440, bd. Ștefan cel Mare 202, clădirea KENTFORD, MD-2004, Chișinău, Moldova
Tel.: /+373 22/ 211 781, Fax: /+373 22/ 211 782, info@amcham.md, www.amcham.md

În atenția domnului Veaceslav Negruța

Ministru
Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova
str. Cosmonauților, 7
MD – 2005, mun. Chișinău
Republica Moldova

17 martie 2011

Stimate Domnule Ministru,

Din numele Asociației Patronale "Camera de Comerț Americană din Moldova" (în continuare „AmCham”) venim să Vă asigurăm de înaltele noastre considerațiuni.

Prin prezenta scrisoare, dorim să Vă informăm despre problematica deducerii fiscale a provizioanelor pentru companiile de leasing (în conformitate cu art. 31 al Codului Fiscal), precum și să rugăm sprijinul Dvs. în revizuirea prevederilor fiscale în vigoare, astfel încât companiile de leasing să fie în drept să deducă provizioanele, similar modului practicat de băncile și organizațiile de microfinanțare.

Această întrebare este ridicată de către Comitetul AmCham pe Servicii Financiare, iar necesitatea inițierii procesului de amendare a legislației fiscale în acest domeniu este condiționată de:

- Crearea condițiilor neechitabile de activitate pentru companiile de leasing în comparație cu ceilalți participanți importanți ai pieței financiare
- Impactul nefavorabil asupra clienților datorită scumpirii serviciilor de leasing, prin diminuarea atractivității leasingului

Membrii Comitetului au semnalat despre această problemă, care va fi resimțită în special din 2012, odată cu reintroducerea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător.

I Introducere

În conformitate cu art.31 alin.(2) al Codului Fiscal *nu se permite deducerea defalcărilor în fondurile de rezervă, cu excepția defalcărilor de reduceri pentru pierderi la credite (în fondul de risc), pentru instituțiile financiare, efectuate conform alin.(3), și pentru pierderi la împrumuturi și dobânzile aferente (provizioane), pentru organizațiile de microfinanțare, efectuate conform alin.(4).*

În conformitate cu prevederile alin.(4) al aceluiași articol, *organizațiilor de microfinanțare li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea împrumuturilor și a dobânzilor aferente*, al căror volum se determină conform regulamentelor interne cu privire la clasificarea împrumuturilor și formarea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi, condiționate de nerestituirea împrumuturilor și a dobânzilor aferente.

Astfel, spre deosebire de băncile și organizațiile de microfinanțare, companiile de leasing nu dispun de dreptul de a deduce provizioanele, destinate acoperirii eventualelor pierderi din activitatea operațională.

În consecință, luând în considerație că începând cu anul 2012 se planifică reintroducerea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător, companiile de leasing vor înfrunța creșteri neargumentate a cheltuielilor, ce în final se va răsfrînge asupra costului serviciilor și competitivității acestui sector în general, și va limita accesul consumatorilor la una din sursele de creditare.

II Comentarii în favoarea înlăturării lacunei date din legislația fiscală

(i) Specificul de activitate a companiilor de leasing

Activitatea de leasing ocupă un loc aparte în sistemul financiar și economia Moldovei. În raport cu sistemul bancar, leasing-ul rămâne a fi sursa alternativă de finanțare (în special în condițiile în care mulți antreprenori nu dispun de bunuri ce pot fi gajate sau nu au o istorie de credit ori de activitate, iar companiile de leasing nu cer garanții imobiliare în cazul finanțării bunurilor în leasing).

Deși activitatea companiilor de leasing este reglementată prin diferite acte normative, comparativ cu activitatea băncilor și organizațiilor de microfinanțare, în fond, principiile activității companiilor de leasing sunt similare celor de la bănci și organizațiile de microfinanțare, și anume - asigurarea resurselor financiare sectorului real al economiei cu asumarea anumitor riscuri (provizionarea eventualelor pierderi), urmărind scopul de a obține avantajele economice în final.

În aceste condiții este absolut firesc și foarte actual în cazul Moldovei ca companiile de leasing, similar băncilor și organizațiilor de microfinanțare, să-și asigure stabilitatea financiară prin constituirea provizioanelor, destinate acoperirii eventualelor pierderi legate de nerespectarea condițiilor contractuale, neachitarea ratelor de leasing concomitent cu nerestituirea obiectului luat în leasing și/sau distrugerea totală a obiectului, fără posibilitatea legală de recuperare a prejudiciului cauzat.

(ii) Desfășurarea de către companiile de leasing a activității financiare

În conformitate cu Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM¹) activitatea companiilor de leasing este o activitate financiară, care se încadrează în secțiunea J, diviziunea 65 „Activitate financiară”, și se clasifică sub codul 65.21 „Leasing financiar”.

Diviziunea 65 „Activitate financiară” a CAEM cuprinde:

- Grupa 65.1: „Intermediere monetară” (de ex. activitatea băncilor)
- Grupa 65.2: „Alte intermedieri financiare”:
 - leasing financiar, clasa 65.21
 - activități de creditare, clasa 65.22
 - alte intermedieri financiare, neincluse în alte categorii, clasa 65.23

Menționăm că grupelor 65.1 și 65.2 sunt specifice „obținerea și redistribuirea mijloacelor financiare”, iar activitatea companiilor de leasing se încadrează în aceeași grupă - 65.2 „Alte intermedieri financiare” ca și activitatea organizațiilor de microfinanțare.

(iii) Activitatea de leasing - parte componentă a pieței financiare nebancale

Conform Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebancale pe anii 2011-2014², se planifică pentru anii 2011-2012 elaborarea cadrului de reglementare și supraveghere a activității de leasing de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). Astfel, foarte curând companiile de leasing „de jure” vor fi supravegiate de către CNPF, similar organizațiilor de microfinanțare.

Mai mult decât atât, în conformitate cu datele din această Strategie, observăm comparabilitatea ponderii ocupate de companiile de leasing și organizațiile de microfinanțare din piața financiară nebancale. Astfel, observăm că portofoliul contractelor de leasing în anul 2008³ a constituit cifra de 1,2 miliarde lei. Spre comparație, portofoliul organizațiilor de microfinanțare la finele anului 2008 a constituit circa 1,4 miliarde lei.

Datele de mai sus denotă importanța segmentului de leasing în economie, precum și ne spun despre faza activă de dezvoltare a acestuia. Cu toate acestea, stimularea sectorului dat este influențată negativ prin lipsa posibilității de deducere a provizioanelor (în comparație cu organizațiile de microfinanțare care își rezervă dreptul dat), fapt care va constitui o barieră semnificativă pentru dezvoltarea segmentului în mod special începând cu 2012.

¹ Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei din 09.02.2000 aprobat de Biroul Național de Statistică

² Strategia propusă Parlamentului pentru aprobare și publicată pe site-ul CNPF

³ În afară de datele CNPF pentru anul 2008, nu există alte surse oficiale

(iv) *Activitatea de creditare a companiilor de leasing*

Deși genul principal de activitate a companiilor de leasing este darea bunurilor în leasing, companiile periodic oferă și serviciile de creditare. Acest gen auxiliar de activitate este inclus în statutul companiei și înregistrat la Camera Înregistrării de Stat.

Combinatia acestor două genuri de activitate de către compania de leasing reprezintă o abordare complexă de finanțare a clienților potențiali. Spre exemplu, clientul companiei procură în leasing un utilaj, însă nu dispune de suficiente mijloace financiare pentru punerea acestuia în funcțiune.

În aceste condiții (chiar dacă se practică activitatea de creditare), luând în considerație redacția actuală a art. 31 al Codului Fiscal, este discutabilă posibilitatea deducerii provizioanelor în condițiile în care art. 31 nu prevede nici o excepție pentru companiile de leasing.

(v) *Asigurarea concurenței loiale și condițiilor echitabile*

În opinia noastră, redacția actuală a art. 31 al Codului Fiscal, încalcă principiile legale ale egalității în drepturi a instituțiilor financiare (bancare și nebancare) și concurenței loiale, instituind un regim fiscal discriminatoriu față de companiile de leasing. Această concluzie rezultă, între altele, din următoarele norme:

- Conform art. 9 alin.(3) din Constituție, piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei, iar conform art.126 alin.(2) lit.b) din Constituție, statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție.
- Conform art.6 alin.(2) al Legii nr.81 din 18.03.2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, investitorilor li se acordă condiții echitabile și egale de activitate, care exclud aplicarea de măsuri discriminatorii ce ar putea împiedica dirijarea, operarea, întreținerea, folosirea, fructificarea, achiziționarea, extinderea sau dispunerea investițiilor.
- Art. 8 al Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr.845 din 03.01.1992 stabilește obligația statului de a crea tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, de a garanta respectarea drepturilor și intereselor lor legitime și de a contribui la dezvoltarea concurenței libere.

De asemenea, echitatea fiscală, adică tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale, reprezintă unul din principiile de bază ale impozitării consfințit în art. 6 alin. (8) al Codului Fiscal.

III Propunerea AmCham și comentarii de încheiere

Pornind de la cele expuse mai sus, venim cu propunerea privind inițierea modificării art. 31 al Codului Fiscal prin extinderea obiectului de reglementare a acestuia și asupra persoanelor juridice care desfășoară activitatea de întreprinzător a căror obiect principal de activitate îl constituie - leasingul financiar.

Considerăm că această măsură va asigura condiții fiscale prielnice pentru dezvoltarea companiilor de leasing și va reduce impactul crizei financiare resimțit de către mediul de afaceri în ultimii ani. În final, fortificarea sectorului de leasing va contribui la stimularea inițiativei private în Republica Moldova, dezvoltînd activitățile agricole, transportul local și alte ramuri economico-sociale.

Pentru a implementa practic recomandările noastre de mai sus, Ministerul Finanțelor ar putea analiza oportunitatea includerii acestui subiect în Politica Fiscală pentru anii 2011-2012, care urmează să fie elaborată și prezentată spre aprobare pe parcursul anului curent.

Adițional, rugăm respectuos aprobarea de către Dumneavoastră a organizării unei întrevederi în cadrul căreia ar fi discutate aspectele abordate în această adresare.

În așteptarea răspunsului și în speranța unei colaborări fructuoase și pe viitor, primiți asigurările înaltei noastre considerațiuni.

Vă mulțumim și Vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu deosebit respect,

Mila Malairău

Director executiv al Asociației Patronale
"Camera de Comerț Americană din Moldova"
Bd. Ștefan cel Mare, 202
MD – 2004, mun. Chisinău
Republica Moldova

Tel: +373 22 211 781

Fax: +373 22 211 782

E-mail: milamalairau@amcham.md

www.amcham.md

Succint despre Comitetul pe Servicii Financiare

Comitetul pe Servicii Financiare este activ în cadrul AmCham începând cu ianuarie 2011 și este menit să reprezinte instituțiile financiare bancare și nebancale și să asigure un dialog eficient cu autoritățile de stat, astfel contribuind la dezvoltarea pieței financiare a Republicii Moldova.

Prin crearea acestuia s-a urmărit scopul de a reprezenta sectorul financiar în întregime, evitând accentuarea intereselor unor companii în parte.

Membrii Comitetului participă la diferite evenimente și întâlniri, promovează diferite inițiative în sprijinul sectorului financiar (în special celui nebancale), contribuind astfel la cadru de reglementare eficient, stabil, armonizat cu cele mai bune practici internaționale.

La moment Comitetul este compus din companiile de leasing (de ex. Total Leasing, MAIB Leasing, Express Leasing, Top Leasing), companiile de microfinanțare (de ex. Microinvest, Corporația de Finanțare Rurală, Prime Capital), băncile și companiile de consultanță.